

Rammeavtale nr. 2020/2030 for kjøp av ventilasjonsarbeider

mellom

Oppdragsgiver

Oslo Universitetssykehus HF
Org. Nr. 993 467 049
(heretter benevnt Byggherre)

og

Leverandør

«Navn på leverandør»

Org. Nr. xxx xxx xxx

(heretter benevnt Entreprenør)

Saksnummer	2020/2030
Avtalen trer i kraft	01.06.2021

Innholdsfortegnelse

1	Rammeavtalens parter	3
1.1	Partenes representanter	4
2	Rammeavtalens omfang og formål	4
3	Rammeavtalens dokumenter	5
4	Rammeavtalens varighet.....	5
4.1	Varighet	5
4.2	Prolongering av rammeavtalen	5
4.3	Prøvetid	5
4.4	Oppsigelse av Rammeavtalen	5
5	Rammeavtalens priser og påslagsprosjenter	5
5.1	Priser og indeksregulering.....	5
6	Tildeling av kontrakter på Rammeavtalen (Avropsmekanismer).....	6
6.1	Generelle bestemmelser	6
6.2	Direkteavrop.....	6
6.2.1	Statistikk	7
6.3	Avrop etter minikonkurransen	7
6.4	Mulighet til å gå utenom Rammeavtalen.....	8
7	Heving av Rammeavtalen.....	8
8	Generelle bestemmelser	8
8.1	Taushetsplikt	8
8.2	Markedsføring	9
8.3	Lovvalg og tvisteløsning.....	9
8.4	Informasjonsplikt ved mistanke om korrupsjon.....	9
9	Avtalebestemmelser for avrop på Rammeavtalen.....	9
9.1	Varsel og krav (NS 8405 pkt. 8)	9
9.2	Sikkerhetsstillelse (NS 8405 pkt. 9)	9

9.3	Forsikring (NS 8405 pkt. 10)	10
9.4	Krav til utførelse (NS 8405 pkt. 11)	10
9.5	Kontroll, prøving m.m. (NS 8405 pkt. 14).....	10
9.6	Tiltransport. Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentrepriser (NS 8405 pkt. 16)	10
9.7	Vederlagsjustering (NS 8405 pkt. 25)	11
9.7.1	Entreprenørens varsel om vederlagsjustering (NS 8405 pkt. 25.3)	11
9.8	Partsuenighet (NS 8405 pkt. 26)	12
9.9	Generelle betalingsbestemmelser (NS 8405 pkt. 29).....	12
9.10	Entreprenørens rettigheter ved forsinket betaling (NS 8405 pkt. 30)	13
9.11	Regningsarbeid (NS 8405 pkt. 31)	13
9.12	Prøvedrift (tillegg til NS 8405)	16
9.12.1	Justering av prøvedriftsperiodens lengde	16
9.12.2	Overtakelse.....	17
9.13	Sluttoppgjør (NS 8405 pkt. 33).....	17
9.14	Tvister (NS 8405 pkt. 43)	17
9.15	FDVU-dokumentasjon (dokumentasjon for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling) (tillegg til NS 8405)	17
9.16	Bytte av avtalt personell.....	18
9.17	Returordning for emballasje	18
9.18	Miljø.....	18
10	Entreprenørens plikter	18
10.1	Habilitet	19
10.2	Revisjon	19
11	Underskrift.....	19

1 Rammeavtalens parter

Avtalens parter fremgår av avtalens forside og benevnes heretter som henholdsvis Byggherre og Entreprenør.

Byggherren er juridisk og økonomisk ansvarlig i henhold til denne avtalen. Dersom det i avtaleperioden skjer en omstrukturering av foretaket, jf. § 50 i Helseforetaksloven, vil deres rettsetterfølger kunne tre inn i avtalen på gjeldende vilkår. Det samme gjelder dersom det i avtaleperioden etableres foretak/selskap eid av Byggherren.

Entreprenøren kan ikke overdra sine rettigheter og plikter etter avtaleinngåelsen uten Byggherrens skriftlige samtykke. Slikt samtykke kan bare gis i tilfeller som nevnt i forskriften om offentlige anskaffelser (foa.), jf. § 28-1 (1) bokstav e).

1.1 Partenes representanter

	Byggherre	Entreprenør
Firmanavn Adresse:	Oslo universitetssykehus HF Kirkeveien 166 Tårnbygget (Bygg 1) 0450 Oslo	
Postadresse:	Postboks 4950 Nydalen 0424 Oslo	
Telefon (sentralbord)	915 02 770	
Avtaleforvalter: Telefon: E-post: Besøksadresse:	Sykehusinnkjøp HF, Laila Kristin Dokken Gundersen 926 64 701 Laila.gundersen@sykehusinnkjop.no Forskningsveien 2B, 3. etasje, 0373 Oslo	
Faglig kontaktperson: Telefon: E-post: Besøksadresse:	Knut Neegaard 480 16 383 UXNEKN@ous-hf.no Sognsvannsveien 11, 0372 Oslo (Forvalterboligen Rikshospitalet)	

2 Rammeavtalens omfang og formål

Rammeavtalen omfatter levering av ventilasjonsarbeider samt naturlig medfølgende materiell på alle sykehusets lokasjoner.

Denne anskaffelsen omfatter i hovedsak bygningsdelstabellens del 36. Det forventes at Entreprenøren har nødvendig personell og kompetanse på innregulering av disse typer anlegg.

Eksempel på oppdrag kan være:

- Leveranse av komplett luftbehandlingsanlegg inkludert aggregater, kanalnett, isolering, periferiutstyr og givere. Entreprenøren plikter å levere all nødvendig informasjon på det format som er nødvendig for programmering av SD toppsystem.
- Det vil også kunne være aktuelt at Entreprenøren får oppgaven som hovedentreprenør og dermed tiltransportert f.eks. bygg-, rør- og elektroentreprenørens prosjekter der dette er mest aktuelt kan være større ventilasjonsarbeider der andre aktører skal inn og bidra i mindre grad.

Rammeavtalen gir Byggherren en rett til å foreta avrop, men innebærer ingen forpliktelse til å kjøpe et bestemt kvantum. Byggherren er heller ikke forpliktet til å benytte rammeavtalen ved enkeltkjøp under 100 000 eks. mva.

Entreprenøren har ikke krav på å få levere materiell i forbindelse med oppdrag. Byggherren kan velge å bestille materiell fra egen materialleverandør og personell fra Entreprenøren iht. de fagkategoriene som fremgår av «Vedlegg 1.2 Prisskjema». Eksempelvis innleie av personell for driftsoppgaver. Dette avtales i så fall for det/de spesifikke oppdrag ved bestilling.

Rammeavtalens formål er å fastsette avropsmekanismene for avrop på Rammeavtalen og kontraktsvilkårene for de kontrakter som Byggherren skal inngå i kontraktsperioden, særlig om pris.

3 Rammeavtalens dokumenter

Rammeavtalen består av følgende dokumenter:

1. Denne avtalen med tilhørende vedlegg og endringer.
2. Entreprenørens tilbud med vedlegg
3. Konkurransesgrunnlaget med vedlegg (ikke vedlagt)
4. Annen skriftlig dokumentasjon

4 Rammeavtalens varighet

4.1 Varighet

Rammeavtalen gjelder fra det tidspunkt som er angitt på avtalens forside med en varighet på 2 år, med mulighet for opsjon om forlengelse i 1+1 år, jf. pkt. [4.2 Prolongering av rammeavtalen](#).

Rammeavtalens vilkår gjelder for alle bestillinger bekreftet innenfor avtaleperioden, selv om leveransen skjer etter utløpet av rammeavtalen.

4.2 Prolongering av rammeavtalen

Byggherren har en ensidig rett til å beslutte prolongering av Rammeavtalen med inntil 1 år av gangen i maksimum 2 år, på de opprinnelige vilkår. Det kan uansett ikke foretas vesentlige endringer i Rammeavtalen. Avtalen forlenges automatisk med mindre Byggherren gir skriftlig beskjed om det motsatte. Skriftlig melding om at avtalen ikke skal forlenges må gis innen den gjeldende avtaleperiode utløper.

4.3 Prøvetid

De første 6 måneder av avtaleperioden er prøvetid. Dersom avtalen vurderes å fungere tilfredsstillende av Byggherren, bla. mht. utførelseskvalitet, leveringstid, Entreprenørens kontakt og oppfølging hos Byggherren, fortsetter Rammeavtalen fram til utløp. I motsatt fall kan Byggherren si opp Rammeavtalen med øyeblikkelig virkning. Oppsigelse av Rammeavtalen skal skje skriftlig og senest den dag som prøvetiden utløper.

4.4 Oppsigelse av Rammeavtalen

Byggherren kan ved saklig grunn si opp avtalen med tre måneders varsel, herunder tilfeller som nevnt i [foa. § 28-3](#). Oppsigelse skal begrunnes skriftlig.

5 Rammeavtalens priser og påslagsprosent

5.1 Priser og indeksregulering

Rammeavtalens priser (timespriser og påslagsprosent) er faste i avtaleperioden og i henhold til vedlagt prisskjema. Det er ikke lov å konkurrere på allerede inngitte timepriser og påslagsprosent.

Byggherrens signatur:

Entreprenørens signatur:

Side 5 av 19

Tilbudte timepriser gjelder ut 2021, og skal deretter reguleres årlig. Første regulering blir fra 1. januar 2022. Prisreguleringen gjennomføres i henhold til Statistisk sentralbyrås lønnsindeks for bygg og anlegg (Bustader i alt, arbeidskraft) med (t0) for februar 2021 som grunnlag for reguleringen. Lønnsindeks for desember 2021 vil gi ny timepris for 2022. Tilsvarende for påfølgende år.

Byggherren ved avtaleforvalter sørger for reguleringen og informasjon internt hos Byggherre og entreprenørene.

Ved avtalt fastpris for et oppdrag vil det ikke være anledning til å kreve prisjusteringer som beskrevet ovenfor.

Hvilke krav som stilles til de ulike fagkategoriene er spesifisert i pkt. 9.11. Dokumentasjonskravene gjelder i kontraktperioden som krav til fakturaunderlag, jf. Rammeavtalen pkt. [9.9 Generelle betalingsbestemmelser](#).

6 Tildeling av kontrakter på Rammeavtalen (Avropsmekanismer)

6.1 Generelle bestemmelser

Avtalen består av ulike entreprisoppdrag av varierende størrelse. Avrop på Rammeavtalen vil bli foretatt på én av følgende måter:

1. Direkteavrop
2. Avrop etter Minikonkurranse

Rammeavtalen gir Byggherren en rett til å foreta avrop i henhold til Rammeavtalen, men innebærer ingen forpliktelse til å kjøpe et bestemt kvantum. Byggherren blir først økonomisk forpliktet i forbindelse med den enkelte avropsavtale.

Rammeavtalen er inngått med følgende entreprenører, i rangert rekkefølge:

Nr. 1		Organisasjons nr.	
Nr. 2		Organisasjons nr.	
Nr. 3		Organisasjons nr.	
Nr. 4		Organisasjons nr.	
Nr. 5		Organisasjons nr.	

6.2 Direkteavrop

Når den *samlede anslåtte* verdien på kontrakten for ventilasjonsentreprenøren ikke overstiger 2 000 000 kr. eks. mva., skal Byggherren fordele oppdragene gjennom direkteavrop til de tre høyest rangerte Entreprenørene.

Byggherren velger fritt hvilken rekkefølge oppdragene fordeles, med den begrensning at den oppgitte fordeling skal tilstribes ivaretatt i løpet av kontraktperioden:

Entreprenør nr. 1 – ca. 40-50 %

Entreprenør nr. 2 – ca. 30-40 %

Entreprenør nr. 3 – ca. 20-30 %

Entreprenøren plikter å besvare forespørselen ila tre virkedager. Deretter mister Entreprenøren sin rett til oppdraget og Byggherren kan velge å forespørre en annen av de tre høyest rangerte Entreprenørene.

Alle bestillinger i henhold til denne Rammeavtalen skal skje skriftlig og skal bekreftes omgående av Entreprenøren. Bestillinger og bekreftelse på bestilling skal minimum inneholde bestillingsnummer, spesifikasjon av oppdraget, pris, leveringsperiode og leveringssted. Tid for fremmøte avtales ved hver bestilling. Ved ressursknapphet skal Entreprenøren gi Byggherren førsteprioritet.

Byggherren kan be om å få tilbud på fastpris på oppdraget. Dersom Byggherren ikke er tilfreds med fastpristilbudet, kan Byggherren kreve at oppdraget likevel utføres i tråd med Rammeavtalens priser (timepriser og påslagsprosent).

Om ingen av de tre høyest rangerte Entreprenørene kan levere den ytelsen Byggherren etterspør, rettidig og i samsvar med Rammeavtalen, står Byggherren fritt til å

1. gå videre i rangeringsrekkefølgen (spørre nr. 4, så nr. 5 osv.),
2. gjennomføre en minikonkurranse, der samtlige av Rammeavtalens entreprenører kan levere tilbud, eller
3. gå utenfor Rammeavtalen

Oppdragene kan tildeles direkte etter denne bestemmelse selv om den samlede anslåtte verdien på kontrakten for ventilasjonsentreprenøren overstiger 2 000 000 kr eks. mva.,

1. dersom kontraktinngåelsen ikke kan utsettes den tid det tar å gjennomføre en minikonkurranse grunnet uforutsette omstendigheter, eller
2. ved havari av maskiner og lignende. Dette gjelder selv om Byggherren har hatt kunnskap om at havari kan være nærstående.

6.2.1 Statistikk

Entreprenøren skal hvert kvartal utarbeide statistikk over fakturerte beløp under Rammeavtalen for oppdrag etter direkteavrop, og skal inkludere statistikk for endringsordre ved direkteavropoppdragene. Statistikken skal vise fakturering pr. bestillingsnummer.

Statistikken skal presenteres ved utfylling av salgsrapporterings-dokument iht. den instruksjonen som fremgår der og oversendes IOPbestilling@ous-hf.no.

6.3 Avrop etter minikonkurranse

Byggherren skal gjennomføre en minikonkurranse hvor samtlige av Rammeavtalens entreprenører kan inngi tilbud, når den *samlede anslåtte* verdien på kontrakten for ventilasjonsentreprenøren overstiger 2 000 000 kr. eks. mva.

Minikonkurranser vil følge følgende fremgangsmåte:

Byggherren sender ut et konkurransegrunnlag til alle Rammeavtalens entreprenører. I dette dokumentet spesifiseres oppdraget samt reglene for minikonkurransen. Det skal være fastsatt en rimelig frist for innlevering av skriftlig tilbud. Denne skal som hovedregel ikke være kortere enn 7 dager. Forhandlinger i minikonkurranser kan benyttes dersom Byggherren har behov for det.

Tildelingskriterier i forbindelse med minikonkurranser kan være (i) pris (ii) kompetanse (iii) miljø (iv) byggetid (v) oppgaveforståelse og/eller (vi) kvalitet. Byggherren står fritt til å velge fordelingsnøkkelen og kriterier kan settes til null. Entreprenøren har ved hver minikonkurranse anledning til å konkurrere fullt ut på hvert tildelingskriterium. Det er ikke lov å konkurrere på allerede inngitte timepriser og påslagsprosent.

I forbindelse med en foreløpig gjennomgang og vurdering av mottatte tilbud, står Byggherren fritt til å plukke ut et antall kandidater for intervju. Alle kandidater som blir tilbudt, blir nødvendigvis ikke kalt inn til intervju. Intervju er ikke eget tildelingskriterium, men det kan bli benyttet for å avklare kandidatens egnethet hva angår kompetanse, oppdragsforståelse og kvalitet. Hvorvidt intervju blir benyttet eller ikke, vil variere fra minikonkurranse til minikonkurranse.

Om ingen av Rammeavtalens entreprenører kan levere den ytelsen Byggherren etterspør i minikonkurranse, rettidig og i samsvar med Rammeavtalen, kan Byggherren gå utenom Rammeavtalen.

Byggherren kan velge å gjennomføre minikonkurranse selv om den samlede anslåtte verdien på kontrakten for ventilasjonsentreprenøren ikke overstiger 2 000 000 kr. eks. mva., ved

1. oppdrag av spesiell kompleksitet, eller
2. oppdrag som krever spesialkompetanse.

6.4 Mulighet til å gå utenom Rammeavtalen

Ved nybygg, nyinstallasjon eller store ombygginger kan Byggherren velge å gå utenom Rammeavtalen for å gjennomføre anskaffelsen. Rammeavtalens entreprenører vil da ha mulighet til å konkurrere om disse oppdragene på det åpne marked, på lik linje med andre.

7 Heving av Rammeavtalen

Byggherren har rett til å heve Rammeavtalen med umiddelbar virkning ved *vesentlig mislighold* av Rammeavtalen og/eller avropsavtaler fra Entreprenørens side.

Opplistingen under er eksempler på hva som regnes som mislighold. Opplistingen er ikke uttømmende:

- a) Entreprenøren besvarer ikke henvendelser på direkteavrop innen fristen, jf. [pkt. 6.2 Direkteavrop](#)
- b) Ukorrekte faktura, jf. [pkt. 9.9 Generelle betalingsbestemmelser \(NS 8405 pkt. 29\)](#)
- c) Leveransen ikke er kontraktsmessig,
- d) Ikke levert FDVU-dokumentasjon, jf. [pkt. 9.15 FDVU-dokumentasjon \(dokumentasjon for forvaltning drift, vedlikehold og utvikling\) \(tillegg til NS 8405\)](#),
- e) Bytte av avtalt personell uten forhåndsgodkjennelse, jf. [pkt. 9.16 Bytte av avtalt personell](#)
- f) Urimelig høye priser på materiell, jf. [pkt. 9.11 Regningsarbeid \(NS 8405 pkt. 31\)](#)

8 Generelle bestemmelser

8.1 Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt etter [lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\) § 13 flg.](#) Hver part skal bl.a. sørge for at andre ikke får kjennskap til opplysninger som fremkommer om andres forretningsmessige eller personlige forhold. Dette skal ikke være til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av oppdraget. Dersom leveransen innebærer elementer av tjenesteyting skal taushetserklæring signeres før Entreprenøren får adgang til Byggherrens lokaler.

8.2 Markedsføring

Entreprenøren må innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra Byggherren dersom Entreprenøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å utgi informasjon om avtaleforholdet eller benytte Byggherrens navn og logo.

8.3 Lovvalg og tvisteløsning

Avtalen er underlagt norsk rett.

Dersom det oppstår tvist om fortolkninger eller rettsvirkninger av avtalen skal denne søkes løst ved forhandlinger. Fører ikke forhandlingene frem skal saken avgjøres ved de ordinære domstoler, med mindre partene er enige om avgjørelse ved voldgift. Voldgift må i tilfelle være begjært innen 14 dager etter at partene er blitt enige om voldgift-behandlingen.

For voldgiftsrettens oppnevning og saksbehandling forøvrig gjelder bestemmelsene i [voldgiftsloven \(lov av 14. mai 2004 nr. 25\)](#).

I tilfelle søksmål eller voldgift vedrørende avtalen, skal kundes alminnelige verneting legges til grunn.

8.4 Informasjonsplikt ved mistanke om korrupsjon

Byggherrens kontraktsparter gis en plikt til å varsle ved mistanke eller kunnskap om handlinger som faller innenfor korrupsjonsbestemmelsene. Varselet kan være anonymt.

Elektronisk melding:	varsling@ous-hf.no
Telefon:	22 11 79 57/58 eller
Mobil:	+47 957 07 775
Post:	Juridisk direktør, Oslo universitetssykehus HF, Ullevål sykehus, Postboks 4956 Nydalen, 0424 Oslo

[Mer informasjon om sykehusets varslingstjeneste](#)

9 Avtalebestemmelser for avrop på Rammeavtalen

Ved [direkteavrop](#) og [avrop ved minikonkurranse](#) gjelder avropsavtalen knyttet til det enkelte avrop. Hvis avropsavtale ikke er inngått, gjelder Norsk Standard (NS) 8405:2008, Norsk bygge- og anleggskontrakt med følgende endringer og suppleringer. Dersom Entreprenøren får oppgave som totalentreprenør vil NS 8407:2011 komme til anvendelse.

9.1 Varsel og krav (NS 8405 pkt. 8)

NS 8405 pkt. 8 (2) 1. setning erstattes med følgende:

Alle varsler og krav som påvirker kontrakten mht. pris, kvalitet eller framdrift, herunder varsel om endring iht. NS 8405 pkt. 23.2, 24.1 og 25.3, skal varsles med elektronisk kommunikasjon. Øvrige varsel og krav som er innført i referat ført etter 7.1 regnes som skriftlig varsel.

NS 8405 pkt. 8 (3) kommer ikke til anvendelse på krav som for første gang fremsettes i sluttoppgjøret.

9.2 Sikkerhetsstillelse (NS 8405 pkt. 9)

NS 8405 pkt. 9.1 Generelle bestemmelser utgår for så vidt gjelder Byggherrens plikt til å stille sikkerhet. Forøvrig gjelder pkt. 9.1 fullt ut.

NS 8405 pkt. 9.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse utgår.

9.3 Forsikring (NS 8405 pkt. 10)

Tillegg til NS 8405 pkt. 10.1 Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret: Forsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller oppdraget er overtatt av Byggherren.

Tillegg til NS 8405 pkt. 10.3 Kontroll:

Entreprenørens forsikringer skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres med forsikringsbevis. Byggherren plikter ikke å betale avdrag før han har mottatt Entreprenørens dokumentasjon.

NS 8405 pkt. 10.4 Forsikring ved ombyggingsarbeider utgår.

9.4 Krav til utførelse (NS 8405 pkt. 11)

Tillegg til NS 8405 pkt. 11.1 Utførelse:

Kontraktspråket og all korrespondanse skal være på norsk.

Entreprenør skal gjøre seg kjent med Byggherrens spesielle krav til utførelse, som fremgår av eksempelvis Bok-0, prosjekteringsanvisning og merkesystem. I hvilken grad de skal følges skal entreprenør avklare med Byggherre i de enkelte oppdrag, slik at løsningen blir tilpasset stedlige forhold.

Alle håndverkere i produksjon skal ha gyldig kursbevis/sertifikat i varme arbeider.

9.5 Kontroll, prøving m.m. (NS 8405 pkt. 14)

Tillegg til NS 8405 pkt. 14.1 Byggherrens rett til å føre kontroll:

Byggherren, eller den som er bemyndiget av Byggherren, skal ha rett til innsyn i

- a) Entreprenørens kvalitetssystem
- b) Utførelsen av kontraktarbeidet
- c) Produksjonsprosessen
- d) Deler av Entreprenørens styringssystemer forøvrig (f.eks. for økonomi, ytre miljø, internkontroll) og regnskap, som kan ha betydning for Entreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Entreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted.

Entreprenøren skal sikre at Byggherren har tilsvarende innsynsrett hos Entreprenørens direkte og indirekte kontraktshjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for Entreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor Byggherren.

9.6 Tiltransport. Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentrepriser (NS 8405 pkt. 16)

Byggherren forbeholder seg retten til å benytte de arrangerte entreprisformer som fremgår av NS 8405 pkt. 16. Entreprenøren kan bli tiltransportert til en sideentreprenør eller underlagt byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll, eller pålegges å påta seg ansvar for en tiltransportert

sideentreprenør eller ansvar for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenører.

NS 8405 pkt. 16.1 siste ledd første avsnitt utgår.

NS 8405 pkt. 16.4 erstattes med følgende:

Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenør samt der sideentrepriser tiltransporteres Entreprenøren, beregnes av det endelige og totale vederlaget eksklusiv merverdiavgift til den tiltransporterte Entreprenøren eller den administrerte sideentreprenøren, i henhold til Rammeavtalens satser for påslagsprosent.

9.7 Vederlagsjustering (NS 8405 pkt. 25)

Ved eventuelle endring- og tilleggsarbeider skal enhetspriser i kravspesifikasjonen/beskrivelsen benyttes der de er anvendelige. Om enhetspriser i kravspesifikasjonen/beskrivelsen ikke er anvendelige, skal rammeavtalens satser (timespriser og påslagsprosent) legges til grunn ved beregning av vederlaget for endringsarbeider og tilleggsarbeider.

9.7.1 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering (NS 8405 pkt. 25.3)

Kravene om særskilt varsel og løpende underretning i NS 8405 pkt. 25.3 andre ledd bokstav a) og fjerde ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitallytelse, rigging drift og nedrigging. Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitallytelse, rigging, drift og nedrigging:

9.7.1.1 Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt. 25.2 ikke overstiger 10 % av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10 % av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$0,5 A (B - 1,1 C)$$

C

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva.

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva.

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks mva.)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva. (B), skal det ikke tas hensyn til

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entrepris / leverandørkontrakter,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift, og
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid.

9.7.1.2 Regulering i forlenget byggetid

Har Entreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8405 pkt. 24.1, jf. 24.5, skal vederlagsjustering for kapitallytelse, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

Byggherrens signatur:

Entreprenørens signatur:

Side 11 av 19

0,7 A (Z)

Y

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva.

Y = opprinnelig byggetid (med byggetid menes tiden fra oppstart byggeplass (dersom dato for dette er angitt i konkurransegrunnlaget gjelder denne, hvis ikke gjelder dato for første tilrigging på byggeplass) til oppstart prøvedrift (overtakelse dersom ingen prøvedrift er avtalt)

Z = forlengelse utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

9.8 Partsuenighet (NS 8405 pkt. 26)

NS 8405 pkt. 26.1 Utførelsesplikt ved uenighet (3) utgår

NS 8405 pkt. 26.2 Midlertidig tvisteløsning utgår.

Partene kan avtale å benytte midlertidig tvisteløsning med bruk av oppmann i det enkelte tilfelle.

NS 8405 pkt. 26.3 Entreprenørens søksmål gjelder, dog slik at ordinær rettergang er hovedregelen. Midlertidig tvisteløsning eller voldgift må avtales i det enkelte tilfelle.

9.9 Generelle betalingsbestemmelser (NS 8405 pkt. 29)

NS 8405 pkt. 29.1 Betalingsfrist erstattes med følgende:

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at kontraktsmessig levering har funnet sted og mottatt spesifisert faktura, vedlagt nødvendig dokumentasjon for Byggherrens kontroll. Byggherren kan i rimelig utstrekning kreve ytterligere dokumentasjon. Betaling av faktura innebærer ingen godkjenning av grunnlaget for fakturaen eller kravets størrelse. Behandlingsgebyr, faktureringsgebyr og lignende aksepteres ikke.

Levering anses å ha skjedd når oppdrag er utført og godkjent av bestillende avdeling. Entreprenøren skal føre timelister for det arbeid som er utført. Timelistene skal inneholde nødvendig informasjon for Byggherrens kontroll.

Krav om elektronisk faktura

Entreprenøren plikter å tilby elektroniske fakturaer i Elektronisk handelsformat (EHF) fra avtalen trer i kraft, se avtalens forside. Som entreprenør må det inngås en egen avtale med et aksesspunkt.

Faktura skal komme fra Entreprenøren også ved bruk av underentreprenør. Det skal ikke beregnes noen form for gebyr eller tillegg ved fakturering.

Fakturaadresse

Faktura og fakturagrunnlag sendes i EHF-format til:

Oslo universitetssykehus HF sin elektroniske fakturaadresse: 993467049

Faktura skal alltid merkes med:

- OUS-bestillingsnummer, OUS-saksnummer, OUS-oppdragsnavn/prosjektnavn, navn på Byggherrens representant.

Faktura merkes spesielt dersom:

- Endringsordre: EO1, EO2,

Byggherrens signatur:

Entreprenørens signatur:

Side 12 av 19

- Akonto: nummerering av akontobeløp, sum kontraktsbeløp, hittil påløpt og rest gjenstående
- Siste faktura pr. oppdrag: Sluttoppgjør

Faktura skal være oppsatt iht. prisbetingelser i avtalen og spesifiseres med nødvendig dokumentasjon for Byggherrens kontroll, som eksempel:

- Bestillingsdokument (rekvisisjon)
- Fakturakladd eller prisoppstilling som viser fakturaens totalsum, med oversikt over fakturahistorikk for avropet/oppdraget
- Timelister
- Materiell-liste med priser
- For arbeider som skal faktureres med påslag: dokumentasjon på vederlag av påløpte/faktiske kostnader (eks. netto faktura av innkjøpte materialer)

Det er kun fakturaunderlaget som viser fakturaens totalsum som skal være signert av Byggherrens representant, eksempelvis fakturakladd eller prisoppstilling.

Feilfakturering belastes med et gebyr på 1000 kr. Eksempler på feilfakturering:

- Feil timepris
- Feil påslag
- Ikke vedlagt nødvendig dokumentasjon for Byggherrens kontroll
- Fakturert beløp avviker fra avtalt beløp
- Behandlingsgebyr, faktureringsgebyr, tillegg og lignende, jf. [pkt. 9.9 Generelle betalingsbestemmelser \(NS 8405 pkt. 29\)](#)
- Fakturering av verktøy, diett, overtidsmat, transport, jf. [pkt. 9.11 Regningsarbeid \(NS 8405 pkt. 31\)](#)

Ved feilfakturering skal Entreprenøren krediterer hele fakturaen og sende ny riktig faktura. Ny riktig faktura skal ha fratrukk på 1000 kr (tilsvarende gebyr for feilfakturering) samt påført ny betalingsfrist på 30 dager regnet fra ny fakturadato.

Ved uenighet om kravets berettigelse og/eller ved helt eller delvis frafall av krav, skal Entreprenøren sende kreditnota for hele fakturabeløpet samt utstede to (2) nye fakturaer for hhv. omtvistet og uomtvistet krav.

[9.10 Entreprenørens rettigheter ved forsinket betaling \(NS 8405 pkt. 30\)](#)

NS 8405 pkt. 30.2 Entreprenørens rett til å stanse arbeidet gjelder, dog slik at fristen endres fra 24 timers skriftlig varsel til 48 timers skriftlig varsel.

[9.11 Regningsarbeid \(NS 8405 pkt. 31\)](#)

NS 8405 pkt. 31.1 erstattes med følgende:

Regningsarbeid vil bli honorert i henhold til Rammeavtalens satser (timespriser og påslagsprosent) for arbeid og materialer/andre ytelser. Regningsarbeider skal drives rasjonelt og forsvarlig.

For fakturering av fagkategori *prosjektleder* stilles det følgende minimumskrav til ressursens kompetanse:

- Mester, Teknisk fagskole, ingeniør (Bachelor) eller sivilingeniør (Master) i relevant fag,
- 2 års erfaring som prosjektleder i entreprisekontraktene i NS 84xx-serien,
- Dokumentasjonskrav (på forespørsel): Mesterbrev/vitnemål. Utenlandsk utdanning skal være godkjent i Norge (godkjenning fra NOKUT). Erfaring som prosjektleder dokumenteres med CV og/eller referanser.

For fakturering av fagkategori *bas* stilles det følgende minimumskrav:

Til ressursens kompetanse:

- Fagbrev i relevant fag,
- 2 års erfaring som fagarbeider med relevant fagbrev,
- dokumentasjonskrav (på forespørsel): Fagbrev. Utenlandsk utdanning skal være godkjent i Norge (godkjenning fra NOKUT).

Til ressursens oppgaver:

- Skal være i henhold til den generelle definisjonen av bas: En bas er en «gruppeleder» eller «oppdragsleder», som fungerer som en leder over et utstasjonert arbeidslag, for eksempel håndverkere som jobber i et oppdrag/prosjekt. Basen har ikke nødvendigvis personalansvar men skal kun fungere som arbeidslagets leder og skal koordinere arbeidsfordelingen. Basen behøver ikke ha lederansvar ellers i bedriften, men er utpekt som leder kun i et oppdrag/prosjekt.

Fagkategorien *montør* skiller ikke på faglært/ufaglært, og den omfatter både ventilasjonsmontør og blikkenslager.

Materialer/andre ytelser (andre ytelser som ikke faller naturlig inn under Rammeavtalens tilbudte fagkategorier) faktureres med påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste, som beregnes av *vederlaget for dokumenterte* påløpte kostnader (som eks. innkjøpte materialer dokumentert ved nettofaktura).

Entreprenøren vil benytte sitt kontaktnett for å få materiell til lavest mulig innkjøpspris. Netto innkjøpspris som danner grunnlag for påslag, skal være lavest mulig og konkurransedyktig. Prisene inkludert påslag, skal ikke være høyere enn hva Byggherren selv kan kjøpe for i privatmarkedet. Entreprenøren skal på oppfordring under kontraktperioden redegjøre nærmere for sine innkjøpspriser.

Tilbudte timespriser gjelder uavhengig om Entreprenøren må engasjere underentreprenører og kan ikke faktureres med noe påslag. Tid som honoreres er arbeidstid på byggeplass. Tid og utgifter ifm. bestilling (direkteavrop)/utarbeidelse av tilbud til minikonkurranser må bæres av Entreprenøren. Tid og utgifter ifm. transport (herunder parkering og bompenger) dekkes normalt ikke, men kan dekkes etter avtale med Byggherre i noen tilfeller (som eksempelvis i forbindelse med serviceoppdrag på satellitt stasjoner og ambulansestasjoner). Diettutgifter, henting av materialer og andre forberedelser skal ikke faktureres Byggherren. Verktøy er inkludert i timepriser, og kan ikke faktureres for. Entreprenøren kan f.eks. ikke ta betalt for kjøp eller leie av gardintrapper, drill, bor, sagblad, instrumenter ol.

Eksempler – transport, materiell, forbruksmateriell og verktøy

Avklarende eksempler på hva Entreprenøren kan fakturere. Opplistingen er ikke uttømmende.

Byggherrens signatur:

Entreprenørens signatur:

Side 14 av 19

Definisjoner

- Materiell: Artikler som blir en del av det ferdige produktet som bygges.
- Forbruksmateriell: Artikler som benyttes/forbrukes som hjelpemiddel for å bygge, og som ikke er verktøy.
- Verktøy: Redskap man bruker til å reparere, montere, demontere, lage, eller vedlikeholde noe med.

Transport

- Entreprenøren kan fakturere fraktkostnader for levering av materiell. Persontransport eller henting av materiell kan faktureres i noen tilfeller, men skal avklares og avtales skriftlig med Byggherren på forhånd.

Materiell

- Kan faktureres.

Forbruksmateriell

- Sjøppesekker, maskeringstape, papp for tildekking/beskyttelse av gulvbelegg, kan faktureres.
- Presenning for å dekke til åpen fasade eller tak, kan faktureres. Men ikke presenning for å dekke til materialer eller verktøy.

Verktøy

- Bor og sagblader skal normalt ikke faktureres. Entreprenøren bør benytte metode og verktøy tilpasset materialene det arbeides med, slik at verktøyet oppnår normal holdbarhet. Det kan faktureres i noen spesielle tilfeller, men skal avklares og avtales med Byggherren på forhånd.
- Støvsugerposer, blyanter, meterstokk, lastsikringsstropper, arbeidshansker, briller, støvmaske, hørselvern, knebeskyttere, arbeidstøy skal ikke faktureres.
- Felles provisorisk byggestrøm, oppvarming, lys, sklisikring etc. kan faktureres i noen tilfeller, men skal avklares og avtales skriftlig med Byggherren på forhånd. Arbeidslys, skjøteledning, vann etc. for egne arbeidere, skal ikke faktureres.
- Alle håndholdte og andre vanlige verktøy, både manuelle, elektriske, hydrauliske og pneumatiske, skal ikke faktureres. Men eksempelvis kjerneboring og betongsaging kan faktureres, uavhengig om det er Entreprenøren selv eller underentreprenør som utfører tjenesten.
- Stilas, arbeidsplattformer, stiger, gardintrapper etc. som eksempelvis benyttes innendørs, skal ikke faktureres. Men stilas i større omfang, eksempelvis for fasade eller takarbeid, kan faktureres i noen tilfeller, men skal avklares og avtales skriftlig med Byggherren på forhånd.
- Lift kan faktureres, men skal avklares og avtales skriftlig med Byggherren på forhånd.
- Kollektiv fallsikring som eksempelvis rekkverk kan faktureres, men skal avklares og avtales skriftlig med Byggherren på forhånd. Personlig fallsikringsutstyr skal ikke faktureres.
- Verktøy eller andre tjenester som kan være naturlig for entreprenør å leie, må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Der det er et vanlig verktøy for faget, skal det ikke faktureres Byggherren.

Eksempel på hva som kan faktureres:

- o Elektro: Fibersveiser og fibertester eller hele tjenesten med sveising og test av fiber.
- o Bygg: Kjerneboringsverktøy eller hele tjenesten med å kjernebore.

Eksempel på hva som ikke kan faktureres:

- Bygg: Plate-/materialheis, takplateheis.
- Rør: Rillemaskin, gjengemaskin, materialheis.
- Ventilasjon: Kanalheis

9.12 Prøvedrift (tillegg til NS 8405)

For de enkelte entrepriser vil det i beskrivelsens prisbærende poster fremgå hvilke anlegg eller deler av anlegg som skal ha prøvedriftsperiode. Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt tekniske anlegg) prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og hvis nødvendig, integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor Byggherren i prøvedriftstiden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor.

Prøvedriftsperiodens varighet er 6 måneder dersom ikke annet er spesifisert for den enkelte entreprise.

Oppstart av prøvedriftsperiode skjer før overtakelse, men etter avholdt og godkjent ferdigbefaring og når funksjonsprøver er ferdig og kontrollert (ferdigstillelse). For ferdigbefaringen og rett til å nekte å godkjenne ferdigbefaringen, gjelder reglene for overtakelsesforretning i NS 8405 pkt. 32.1 til 32.5 og 32.7 tilsvarende. Byggherren skal ha mottatt fullstendig utkast til FDVU-dokumentasjon og avtalt opplæring skal ha funnet sted, før prøvedriftsperioden kan starte.

Oppstart av prøvedriftsperioden innebærer følgende:

- a) Byggherren får rett til å ta de tekniske anlegg og resten av kontraktsarbeidet i bruk.
- b) Risikoen for kontraktsarbeidet går over fra Entreprenøren til Byggherren, jf. NS 8405 pkt 17.

Prøvedrift har følgende hensikt:

- Kontrollere at anlegg fungerer tilfredsstillende
- Vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- Etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- Kontrollere at anlegg forøvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- Gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med Entreprenøren/leverandørene av de enkelte anlegg
- Rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden.

9.12.1 Justering av prøvedriftsperiodens lengde

Entreprenøren skal, i samråd med Byggherren og øvrige leverandører/entreprenører, ha anledning til å ta de tekniske anlegg ut av drift i kortere perioder for utbedring eller reparasjon mot tilsvarende forlengelse av prøvedriftsperioden.

Dersom Byggherren kan påvise at de tekniske anlegg ikke oppfyller kontraktens funksjonskrav sammenhengende i de fire siste ukene av prøvedriftsperioden, eller dersom prøvedriftsperioden av annen årsak ikke har fungert etter sin hensikt i samme periode, forbeholder Byggherren seg retten til å kreve prøvedriftsperioden forlenget inntil disse krav er oppfylt. En slik forlengelse av prøvedriftsperioden gir ikke Entreprenøren grunnlag for tilleggskrav.

format. Dokumentasjon som normalt oppdateres i byggets levetid, skal leveres i redigerbart format (eksempelvis PDF, Word, Excel, XML, spesifiserte datasystemer, IFC m.m. Medium kan være minnepenn, harddisk, skytjeneste, prosjekthotell m.m.

Dagmulkt ved overskridelse av fristen for overlevering av fullstendig dokumentasjon er NOK 1.500 per hverdag frem til fullstendig dokumentasjon er overlevert og godkjent av Byggherre. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt ved brudd på andre plikter og inngår ikke i begrensningen i NS 8405 pkt. 34.3 (3). NS 8405 pkt. 32.6 (1) bokstav a) kommer ikke til anvendelse på dette punkt. Dagmulkt for overskridelse av fristen for overlevering av fullstendig dokumentasjon slutter mao. ikke å løpe ved overtakelse.

Er ikke annet avtalt, skal Entreprenøren overlevere fullstendig FDVU-dokumentasjon på Byggherrens prosjekthotell tre uker før påbegynnelsen av overtakelsesforretning.

9.16 Bytte av avtalt personell

Dersom det er inngått avtale om å bruke navngitt personell til å utføre oppdrag, kan bytte kun skje med Byggherrens skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Vedkommende skal da erstattes av en ressurs med tilsvarende eller bedre kvalifikasjoner som den opprinnelig tilbudte. Dette skal skje til samme eller lavere pris enn den som er oppgitt for opprinnelig personell.

9.17 Returordning for emballasje

Hvis norsk leverandør (produsent eller importør) benytter emballasje skal det, senest ved inngåelse av det enkelte avrop, fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er medlem i en returordning, har avtale med et selskap som er medlem i slik returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig måte (Grønt punkt Norge AS eller tilsvarende returordning).

Entreprenøren skal aktivt arbeide for å minske miljøbelastningen blant annet gjennom å redusere bruken av emballasje og slik at nødvendig emballasje er resirkulerbar.

9.18 Miljø

Entreprenøren skal oppfylle gjeldende miljølovgivning. De produkter som leveres skal være godkjent, sertifisert, registrert e.l. dersom slik godkjenning er pålagt i lover, forskrifter eller direktiver. For kjemikalier og alle helsefarlige stoffer skal Entreprenøren sørge for at virksomheter som bruker avtalen har HMS-produktdatablad på norsk til enhver tid.

I den grad Entreprenøren kan påvirke avgjørelser vedrørende fremgangsmåte, materialer og løsninger, skal miljøvennlige løsninger foretrekkes. Der det er krav til avfallsplan etter [byggteknisk forskrift § 9-6](#) skal kopi av avfallsplan oversendes Byggherre.

10 Entreprenørens plikter

Entreprenøren skal ivareta Byggherrens interesser i gjennomføring av kontrakten. Entreprenøren skal i avtaleperioden ikke utøve virksomhet som svekker Byggherrens omdømme. Partene skal heller ikke omtale avtalens premisser eller innhold på et slikt vis at dette kan skade den annen parts omdømme eller forhold til tredjeparter. Entreprenøren skal ikke ta stilling til eller kommentere synspunkter eller misnøye fra pasienter eller andre som retter seg mot Byggherren, men opplyse om at slike henvendelser skal rettes til Byggherrens representant i avtalen.

Byggherrens signatur:

Entreprenørens signatur:

Side 18 av 19

10.1 Habilitet

Entreprenøren kan påta seg oppdrag som kan medføre en habilitetsinnsigelse, og plikter på eget initiativ å si ifra om slike forhold.

10.2 Revisjon

Byggherren eller ekstern revisor engasjert av Byggherren kan gjennomføre revisjon hos Entreprenøren og eventuelle underentreprenører/leverandører i avtaleperioden, jf. [pkt. 4 Rammeavtalens varighet](#), for å undersøke om kontraktens eller leveransens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

Byggherrens eventuelle revisjon og godkjenning fritar ikke Entreprenøren for de forpliktelser han har påtatt seg i henhold til Rammeavtalen og den enkelte avropsavtale. Manglende kvalitetskontroll fra Byggherrens side medfører ingen reduksjon av Entreprenørens ansvar/Byggherrens rettigheter.

11 Underskrift

Dette avtaledokument med vedlegg er utferdiget i to eksemplarer hvorav partene beholder ett eksemplar hver.

Oslo, ... 20 .....

Oslo, ... 20.....

.....
Byggherrens representant
Oslo Universitetssykehus HF sign.

.....
Entreprenørens representant
Navn på Entreprenøren